

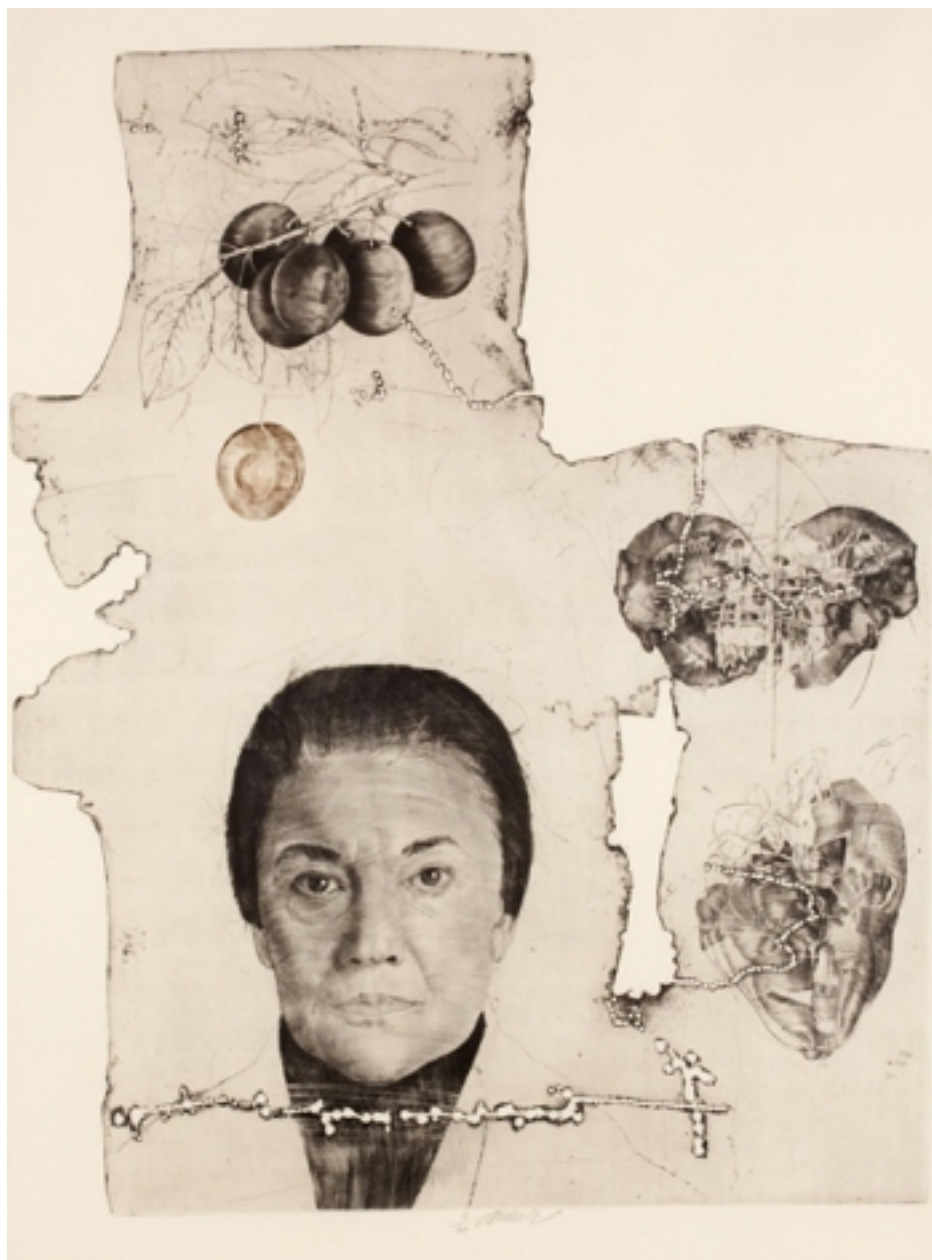

Západ seznámili s československým uměním. Jejich příběhy zachytí disertace

---

Západ seznámili s československým uměním. Jejich příběhy zachytí Eva Táborská

Jan Saudek je dnes celosvětově známý a uznávaný fotograf. Málokdo v České republice však zná Anne Baruch, Američanku, která v době studené války pomohla jemu a řadě dalších československých výtvarných umělců a fotografů vystavit jejich práci ve Spojených státech. Příběhy umění skryté za osobnostmi zahraničních sběratelů představí v rámci své disertace a také knižní publikace Mgr. Eva Táborská, doktorandka na katedře dějin křesťanského umění [Katolické teologické fakulty UK](#).

O neoficiálním výtvarném umění a osobnostech, jež tvořily v době mezi roky 1948 až 1989, neexistuje ani bezmála pětadvacet let po sametové revoluci dostatek prací, které by vystihovaly dobu a podmínky, v nichž výtvarní umělci pracovali, ani to, jak svá díla dostávali na Západ. Proto se Eva Táborská rozhodla toto bílé místo v dějinách československého výtvarného umění vybarvit „příběhy umění“, jak je sama označuje.

„Lidé, kteří si prožili toto období, už jsou velmi staří, nebo ani nejsou mezi námi. Teď je poslední možnost, jak jejich příběhy zaznamenat. Později se k nám dostanou už jenom zprostředkovaně nebo zkresleně. A za pár let zmizí úplně,“ podotkla Eva Táborská, již téma sběratelství umění velmi zajímá.

I proto se v rámci svého projektu, jehož výsledkem bude vedle disertační práce také knižní publikace, věnuje třem významným osobnostem, které uchvátilo československé umění – Američance Anne Baruch, německému sběrateli a novináři Hans-Peteru Riesemu a Medě Mládkové. Všem třem se (i s pomocí jejich životních partnerů, především Jacquese Barucha a Jana Mládky) podařilo v době železné opony, která zahalovala před světem československé talenty, najít skulinku a tou když ne přímo samotným umělcům, tak alespoň jejich dílům umožnit dobývat svět.

Projekt podpořila finančně i [Grantová agentura Univerzity Karlovy](#), díky čemuž mohla Eva Táborská vycestovat do Chicaga do sídla The Baruch Foundation. Anne Baruch ani její manžel Jacques sice již nežijí, v nadaci však stále pracuje řada jejich blízkých spolupracovníků, kteří mohou vyprávět o tom, jak probíhal kontakt s československými umělci. V Chicagu se navíc vedle bohaté sbírky československého umění především šedesátých a sedmdesátých let dvacátého století dochoval také rozsáhlý archiv dopisů, jež si českoslovenští umělci s manželi Baruchovými vyměňovali. Ze zašifrovaných dopisů (kvůli cenzuře) se dá vyčíst, jak se Baruchovi dozvídali o nových uměleckých talentech v Československu, i to, že je s umělci pojilo skutečně přátelské pouto (úzký kontakt udržovali především s Jiřím Andrlm, Janem Saudkem nebo Oldřichem Kulhánkem). Část publikace, kterou Eva Táborská věnuje Anne Baruch, by posléze měla vyjít i v překladu právě v Chicagu.

Zápal pro československé umění Anne Baruch vydržel až do konce jejího života. Prála si dokonce spočinout v zahradě Národní galerie u Šternberského paláce v Praze, kde byl po její smrti v roce 2007 skutečně rozprášen její popel. Přátelství s československými umělci pojí i německého novináře a milovníka umění Hanse-Petra Rieseho. Ten jako dosud aktivní autor ve svém vyprávění s Evou Táborskou vzpomínal, že ačkoliv má obrovskou sbírku děl československých umělců, žádné z nich nekoupil, všechna dostal darem od svých přátel umělců. Nikdy je proto také neprodá.

Ani Medě Mládkové, která už desátým rokem vystavuje v Sovových mlýnech v Praze na Kampě díla, jež nasbírala společně se svým manželem Janem Mládkem, se detailně nevěnuje žádná vědecká práce.

Eva Táborská proto ve své publikaci zachytí rozhovory se sběrateli samotnými, s jejich spolupracovníky, umělci, kunsthistoriky, ale třeba i s někdejšími pracovníky Art Centra, oficiální organizace, která za minulého režimu měla na starost mezinárodní obchod s československým uměním.

„Generace československých umělců, která tvořila v 60. a 70. letech, je jednou z nejsilnějších a nejzajímavějších v našich dějinách. Byli to lidé, které jejich umělecká práce naplňovala a bavila. Nedělali to pro peníze, chtěli si jen zlepšit kvalitu svého života tím, že dělali něco, co přinášelo radost jim a jejich okolí. Byla by velká škoda, nechat jejich příběhy zmizet,“ zamyslela se Eva Táborská.